

Sygn. akt II Ka 789/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Kozaczuk
Sędziowie:	SSO Agata Kowalska SSO Grażyna Orzechowska (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Anny Szpakowskiej

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2018 r.

sprawy **J. O.**

oskarżonego z art. 177 § 2 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 7 września 2017 r. sygn. akt II K 497/17

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia oskarżycielkę posiłkową M. N. od kosztów sądowych za II instancję stwierdzając, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

Sygn. II Ka 789/17

UZASADNIENIE

J. O. został oskarżony o to, że w dniu 26 sierpnia 2016 roku w miejscowości K., gm. D., pow. (...), woj. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując pojazdem mechanicznym marki S. (...) o nr rej. (...) przekroczył administracyjnie dopuszczalną prędkość oraz nieprawidłowo obserwował drogę przed pojazdem, w wyniku czego potrafił przechodzącego z prawej strony na lewą przez oznakowane przejście dla pieszych A. W., który doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości pokrywy i podstawy czaszki z niewielkim wgłębieniem do jamy czaszki fragmentu kostnego kości sklepienia czaszki po stronie lewej, rozerwania opony twardej mózgu w rzucie sklepienia lewej półkuli mózgu oraz w obrębie podstawy mózgu obustronnie, rozerwania opon miękkich i powierzchni mózgu zlokalizowanych na podstawie lewej półkuli mózgu, oderwania konarów mózgu od mostu, rozerwania błony szczytowo-potylicznej w jej części tylnej, obrzmienia mózgu, wylewów krwawych w tkance podskórnej głowy, wylewów krwawych w lewym mięśniu skroniowym, złamania kości twarzoczaszki, dwumiejscowego złamania żuchwy, pojedynczych drobnych rozerwania błony śluzowej wargi dolnej, rozerwania dziąsła żuchwy, zasinienia i otarcia naskórka na twarzy, niewielkiej rany tłuczonej lewej okolicy czołowej, niewielkiej rany

płatowej małżowiny usznej, wybroczyn krwawych pod spojówkami powiekowymi oczu, złamania żeber po lewej stronie klatki piersiowej z rozerwaniem opłucnej ściennej i mięszu płata górnego płuca lewego z odmą opłucnową lewostronną oraz obecnością około 200 ml krwi w lewej jamie opłucnowej, stłuczenia przednio-bocznej powierzchni szczytu płuca lewego, złamania lewego obojczyka, wieloodłamowego złamania lewej łopatki, zmian pourazowych prawej kończyny dolnej m.in. rozerwania obu więzadeł krzyżowych, podgłowego złamania kości strzałkowej oraz zmian pourazowych lewej kończyny dolnej m.in. złamania trzonu kości udowej i złamania trzonu kości strzałkowej, które to obrażenia skutkowały zgonem pokrzywdzonego na miejscu zdarzenia,

tj. o czyn z art. 177 § 2 kk

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim wyrokiem z dnia 7 września 2017 r., sygn. II K 497/17:

I. oskarżonego J. O. w ramach zarzucanego mu czynu uznał za winnego tego, że: w dniu 2 sierpnia 2016 roku w miejscowości K., gm. D., pow. (...), woj. (...), umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że kierując pojazdem mechanicznym S. (...) o nr rej. (...) przekroczył administracyjnie dopuszczalną prędkość, w wyniku czego potrafił przechodzącego z prawnej strony na lewą przez oznakowane przejście dla pieszych A. W., który doznał obrażeń ciała w postaci złamania kości pokrywy i podstawy czaszki z niewielkim wgłębieniem do jamy czaszki fragmentu kostnego kości sklepienia czaszki po stronie lewej, rozerwania opony twardej mózgu w rzucie sklepiistości lewej półkuli mózgu oraz w obrębie podstawy mózgu obustronnie, rozerwania opon miękkich i powierzchni mózgu zlokalizowanych na podstawie lewej półkuli mózgu, oderwania konarów mózgu od mostu, rozerwania błony szczytowo-potylicznej w jej części tylnej, obrzmienia mózgu, wylewów krwawych w tkance podskórnej głowy, wylewów krwawych w lewym mięśniu skroniowym, złamania kości twarzoczaszki, dwumiejscowego złamania żuchwy, pojedynczych drobnych rozerwań błony śluzowej wargi dolnej, rozerwania działła żuchwy, zasinienia i otarcia naskórka na twarzy, niewielkiej rany tłuczonej lewej okolicy czołowej, niewielkiej rany płatowej małżowiny usznej, wybroczyn krwawych pod spojówkami powiekowymi oczu, złamania żeber po lewej stronie klatki piersiowej z rozerwaniem opłucnej ściennej w rzucie niektórych złamań oraz trzema rozerwaniem opłucnej ściennej i mięszu płata górnego płuca lewego z odmą opłucnową lewostronną oraz obecnością około 200 ml krwi w lewej jamie opłucnowej, stłuczenia przednio-bocznej powierzchni szczytu płuca lewego, złamania lewego obojczyka, wieloodłamowego złamania lewej łopatki, zmian pourazowych prawej kończyny dolnej, m.in. rozerwania obu więzadeł krzyżowych, podgłowego złamania kości strzałkowej oraz zmian pourazowych lewej kończyny dolnej, m.in. złamania trzonu kości udowej i złamania trzonu kości strzałkowej, które to obrażenia skutkowały zgonem pokrzywdzonego na miejscu zdarzenia, przyjmując przy tym, iż pokrzywdzony A. W., jako uczestnik ruchu również uchybił zasadom bezpieczeństwa w ruchu drogowym, przechodząc przez jezdnię w sposób nieprawidłowy, czym jednocześnie przyczynił się do zaistniałego zdarzenia, tj. czynu wyczerpującego znamiona art. 177 § 2 kk i za ten czyn na podstawie art. 177 § 2 kk skazał go i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie orzeczonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

III. na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 100 (stu) stawek dziennych przyjmując, na podstawie art. 33 § 3 kk, iż jedna stawka dzienna jest równoważna kwocie 30 (trzydziestu) złotych;

IV. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kpk zobowiązał oskarżonego do informowania sądu pisemnie o przebiegu próby co 6 miesięcy w okresie próby;

V. na podstawie art. 42 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat;

VI. na podstawie art. 63 § 4 kk zaliczył wobec J. O. na poczet środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów mechanicznych od dnia 26 sierpnia 2016 r. do dnia 7 września 2017 r.;

VII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 480 (czterysta osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 5.578,99 (pięć tysięcy pięciuset siedemdziesięciu ośmiu i 99/100) złotych.

Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim postanowieniem z dnia 11 września 2017 r., sygn. II K 497/17, na podstawie art. 105 § 1, 2 i 3 kpk, sprostował oczywistą omyłkę pisarską w w/w wyroku w ten sposób, że w części wstępnej wyroku wpisał w opisie czynu zamiast „w dniu 2 sierpnia 2016 roku” prawidłową datę czynu „w dniu 26 sierpnia 2016 roku” i w punkcie I sentencji wyroku zamiast słów „w dniu 2 sierpnia 2016 roku” wpisał prawidłowo „w dniu 26 sierpnia 2016 roku”.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wniosła oskarżycielka posiłkowa M. N. – córka zmarłego pokrzywdzonego A. W., zaskarżając go w całości, na niekorzyść oskarżonego.

Wyrokowi temu zarzuciła:

- błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na przyjęciu przyczynienia się A. W. do zaistniałego wypadku;
- niewspółmierność kary, czyli pozbawienia wolności na okres jednego roku w zawieszeniu na dwa lata, przy następstwie wypadku, w którym śmierć na miejscu poniósł A. W., pieszy przechodzący przez oznakowane przejście dla pieszych;
- ustaleń faktycznych opartych tylko na domysłach Sądu oraz zeznań oskarżonego;
- dowolność ustaleń Sądu co do obserwacji drogi przez potrąconego A. W.;
- stwierdzeniem, że J. O. prawidłowo obserwował drogę przed wypadkiem;
- ustaleń Sądu opartych na domysłach, że A. W. wtargnął na przejście dla pieszych;
- braku prokurator prowadzącej sprawę p. M. Z. na rozprawach, przez co nie zostały dopełnione obowiązki związane z czynnościami procesowymi.

W konsekwencji powyższych zarzutów, oskarżycielka posiłkowa wniosła o uchylenie zapadłego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania. Jednocześnie zaznaczyła, że wnosi o rozpatrzenie sprawy w innym Sądzie niepodległym Sądowi Okręgowemu w Siedlcach ze względu na to, że dyrektor Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim p. K. J. jest spokrewniona/spowinowacona z oskarżonym J. O., jest także matką chrzestną siostry oskarżonego J. O..

W dniu 26 lutego 2018 r. (data prezentaty) wpłynęło uzupełnienie apelacji oskarżycielki posiłkowej od w/w wyroku Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 7 września 2017 r., sygn. II K 497/17, złożone przez jej pełnomocnika, a dotyczyło w części dotyczącej uzasadnienia wyroku, w zakresie, w jakim Sąd:

- przyjął, iż pokrzywdzony A. W. przyczynił się do zaistniałego zdarzenia,
- wyeliminowania z opisu czynu okoliczność nieprawidłowej obserwacji przez oskarżonego drogi przed zaistnieniem przedmiotowego zdarzenia;

oraz kary na niekorzyść oskarżonego.

Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej w uzupełnieniu apelacji zaskarżonemu wyrokowi zarzucił obrazę przepisów prawa karnego procesowego, która miała wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia:

1) art. 7 kpk – poprzez bezrefleksyjne oparcie się na wnioskach opinii biegłych, czego skutkiem było błędne ustalenie, że pokrzywdzony nie obserwował należycie ruchu pojazdów w obu kierunkach i nie upewnił się, czy może bezpiecznie

przejsć przez drogę, chociaż przy zachowaniu należytej staranności miałby on możliwość właściwej oceny sytuacji na jezdni, a ponadto ustalenie, że oskarżony wtargnął na przejście dla pieszych, co nie znajduje potwierdzenia w żadnym z dowodów zgromadzonych w sprawie, a z samych opinii biegłych i zeznań świadków wynika, że pokrzywdzony wszedł na przejście dla pieszych spokojnie, przechodził przez nie marszem, zdołał dotrzeć prawie do końca pasa jezdni, a w momencie wkraczania pokrzywdzonego na przejście dla pieszych pojazd oskarżonego znajdował się w znacznej odległości, czego skutkiem było przypisanie pokrzywdzonemu naruszenia zasad wynikających z ustawy prawo o ruchu drogowym;

2) art. 7 kpk – poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że wersja wydarzeń przedstawiona przez oskarżonego jest zgodna z prawdą, podczas gdy oskarżony podczas przesłuchania w ramach postępowania przygotowawczego złożył zeznania niespójne z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie, w szczególności z zeznaniami B. i wnioskami opinii biegłych oraz starał się przez to umniejszyć swoją winą;

3) art. 7 kpk – poprzez dowolne ustalenie, iż stan zużycia bieżnika opon samochodu S., którym jechał oskarżony, nie miał wpływu na długość drogi hamowania i nie miał wpływu na zaistnienie i przebieg zdarzenia, podczas gdy z opinii biegłego P. wynika, że z uwagi na stan ogumienia pojazd oskarżonego uzyskiwał większe opóźnienia hamowania niż w przypadku opon o prawidłowej rzeźbie bieżnika;

4) art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk – poprzez usunięcie z opisu czynu, za który skazany został oskarżony fragmentu mówiącego o tym, że nieprawidłowo obserwował on drogę przed pojazdem, gdyż zauważył wchodzącego na jezdnię pieszego i zaczął hamować, podczas gdy spoczywający na oskarżonym obowiązek prawidłowego obserwowania drogi polegał również na obserwowaniu otoczenia drogi, w tym pieszych mogących wejść na jezdnię, któremu to obowiązkowi oskarżony nie sprostał;

5) art. 167 kpk – poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu czynności mających na celu ustalenie stanu zdrowia pokrzywdzonego i jego wpływu na zachowanie w ruchu drogowym, co miało wpływ na ustalenie, że pokrzywdzony przyczynił się do przedmiotowego zdarzenia;

6) art. 167 kpk w zw. z art. 7 kpk – poprzez zaniechanie przeprowadzenia z urzędu czynności mających na celu ustalenie stanu rodzinnego, majątkowego i zawodowego oskarżonego (w szczególności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego) oraz zaniechanie weryfikacji okoliczności dotyczących oskarżonego przytoczonych przez pokrzywdzoną, a mimo to dowolne ustalenie, iż są one plotkami niepopartymi dowodami, co miało wpływ na ocenę oskarżonego i wymiar kary.

Podnosząc powyższe, pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez:

a) usunięcie z opisu czynu, za który został skazany oskarżony, fragmentu dotyczącego przyczynienia się pokrzywdzonego A. W. do zdarzenia, tj. słów „przyjmując przy tym, iż” do słów „przyczynił się do zaistniałego zdarzenia”,

b) uzupełnienie opisu dokonanego przez oskarżonego czynu o okoliczność nieprawidłowej obserwacji przez niego drogi przed zaistnieniem przedmiotowego zdarzenia,

c) wymierzenie oskarżonemu kary surowszej pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym rok pozbawienia wolności oraz orzeczenie wobec oskarżonego grzywny w wysokości przekraczającej 100 stawek dziennych i przyjęciu stawki dziennej wyższej niż 30 złotych,

ewentualnie o

wymierzenie oskarżonemu kary ograniczenia wolności w wymiarze nie krótszym niż jeden rok ze zobowiązaniem do wykonywania w tym okresie prac społecznych w wymiarze nie niższym niż 30 godzin miesięcznie – jako obiektywnie surowszej dla oskarżonego,

d) wydłużenie okresu próby, na który kara pozbawienia wolności została zawieszona do lat 3- w przypadku utrzymania kary pozbawienia wolności,

e) orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres nie krótszy niż 5 lat,

ewentualnie o

1) uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji,

2) zasądzenie od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej kosztów procesu, w tym kosztów ustanowienia pełnomocnika według norm przepisanych lub według spisu kosztów, w przypadku przedstawienia go Sądowi,

a ponadto o:

3) dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. N. (męża pokrzywdzonej) na okoliczność sytuacji rodzinnej i zawodowej oskarżonego oraz postawy i zachowania po przedmiotowym wypadku, w szczególności prowadzenia pojazdu w trakcie okresu zatrzymania prawa jazdy,

4) dopuszczenie dowodu z zeznań pokrzywdzonej na okoliczność stanu zdrowia pokrzywdzonego przed przedmiotowym wypadkiem, w szczególności jego problemów ze wzrokiem,

5) dopuszczenie dowodu z dokumentów w postaci historii choroby pokrzywdzonego z poradni okulistycznej, wyników z badania lekarskiego, orzeczenia lekarskiego lekarza orzecznika ZUS, legitymacji osoby niepełnosprawnej – na okoliczność stanu zdrowia pokrzywdzonego, jego problemów ze wzrokiem oraz niepełnosprawności,

6) dopuszczenie dowodu z opinii biegłego lekarza okulisty – na okoliczność stanu widzenia pokrzywdzonego w dacie przedmiotowego wypadku i jego wpływu na zachowanie w ruchu drogowym, w szczególności możliwości rozpoznania prędkości zbliżających się pojazdów.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego złożył do akt opinię o oskarżonym z Zakładów (...). Przewodniczący poinformował, że do Sądu wpłynęło wraz z pełnomocnictwami pismo procesowe nazwane uzupełnieniem apelacji pokrzywdzonej, które zdaniem Sądu może być potraktowane jako uzupełnienie stanowiska, które pełnomocnik może zająć na rozprawie. Przewodniczący zarządził doręczenie pisma obecnym na sali prokuratorowi i obrońcy. Sąd Okręgowy postanowił za zgodą stron zaliczyć do materiału dowodowego opinię o oskarżonym z Zakładów (...). Po udzieleniu głosu stronom, pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej poparł apelację oskarżycielki posiłkowej i wniósł jak w piśmie z dnia 26 lutego 2018 r. Oskarżycielka posiłkowa poparła swoją apelację. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji oskarżycielki posiłkowej, ewentualnie wniósł o uzupełnienie postępowania dowodowego poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego okulisty na tę okoliczność. Obrońca oskarżonego wniósł o nieuwzględnienie apelacji i pisma zatytułowanego „uzupełnienie apelacji” i o oddalenie dokumentacji, która jest załączona do pisma i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Oskarżony przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy postanowił:

1. zaliczyć do materiału dowodowego dokumenty załączone do odpowiedzi na apelację w postaci historii choroby pokrzywdzonego A. W. z poradni okulistycznej, wyników badania lekarskiego, orzeczenia lekarskiego lekarza orzecznika ZUS, legitymacji osoby niepełnosprawnej;

2. na podstawie art. 170 § 1 pkt 3 i 5 kpk oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka D. N., uzupełniających zeznań pokrzywdzonej M. N. oraz dowodu z opinii biegłego lekarza okulisty, uznając, że dowody te nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy oraz w sposób oczywisty zmierzają do przedłużenia postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżycielki posiłkowej jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Odwoławczy nie podzielił ani przedstawionych w niej zarzutów, ani przytoczonej na ich poparcie argumentacji.

Poprzedzając zasadniczą część rozważań zaznaczyć należy, iż pismo procesowe pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej z dnia 21 lutego 2018 r. zatytułowane „uzupełnienie apelacji pokrzywdzonej” (k. 371-376) zawiera, co wynika jednoznacznie z jego treści, zarzuty charakterystyczne dla apelacji. Zważywszy jednak na czas, w jakim pismo to zostało złożone, tj. ponad 4 miesiące po upływie terminu zawitego z art. 445 kpk do wniesienia apelacji, pismo to, zdaniem Sądu Okręgowego, może być potraktowane wyłącznie jako uzupełnienie stanowiska, które pełnomocnik może zająć w sprawie. Uzupełnienie apelacji po terminie możliwe jest tylko w zakresie, w jakim dotyczy zarzutów podnoszonych już w środku odwoławczym. Ewentualne uzupełnienie apelacji o nowe zarzuty po upływie terminu określonego w § 1 art. 445 kpk nie wywołuje żadnych skutków prawnych z uwagi na zawity charakter terminu, o jakim mowa w tym przepisie. Strona nie może zatem np. rozszerzyć zakresu zaskarżenia lub podnieść nowych zarzutów po przekroczeniu 14 dniowego terminu. Zarzuty podniesione po wniesieniu środka odwoławczego powinny być rozpoznane przez Sąd, ale jedynie w zakresie, w jakim ustawa nakazuje orzekanie także poza granicami zarzutów, a więc w aspekcie art. 439 kpk, art. 440 kpk i art. 445 kpk (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 marca 2014 r., sygn. II AKA 10/14, Legalis Numer 895216).

Przechodząc do meritum, Sąd Okręgowy mimo tego, iż apelacja oskarżycielki posiłkowej nie została sporządzona przez profesjonalny podmiot, nie miał jakichkolwiek problemów z odczytaniem intencji skarżącej w zakresie istoty jej zarzutów i postulatów wyrażonych we wniesionym środku odwoławczym. Negowanie przez oskarżycielkę posiłkową efektów pierwszoinstancyjnej oceny dowodów uznać należy za bezzasadne. W przekonaniu Sądu Okręgowego, w pełni spełniła ona wymogi art. 7 kpk. Tok rozumowania przedstawiony w pisemnych motywach wyroku, który doprowadził Sąd meriti do wydania zaskarżonego orzeczenia, jest zgodny z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazaniem wiedzy i doświadczeniem życiowym. Pozostaje przy tym przekonujący, pozbawiony luk, sprzeczności i dwuznaczności. Sąd Rejonowy uczynił przedmiotem swoich rozważań te zagadnienia, które stanowią oś wniesionego aktu oskarżenia, jak i obecnie rozpatrywanej apelacji.

W przedmiotowej sprawie kapitalne znaczenie miało ustalenie, że do wypadku przyczynił się także pokrzywdzony, jak również ustalenie, iż między zachowaniem oskarżonego, polegającym na nieprzestrzeganiu przepisów ruchu drogowego i przekroczeniu administracyjnie dozwolonej prędkości a zaistnieniem wypadku, wskutek którego pokrzywdzony A. W. poniósł śmierć, istniało powiązanie przyczynowo-skutkowe, które stanowiło *condicio sine qua non* całego zdarzenia. Tożsame wnioski w powyższym względzie płynęły z opinii dwóch niezależnych zespołów biegłych M. S. (1) i R. K. oraz W. P. i M. F.. Sąd II instancji nie dopatrywał się w ich pierwszoinstancyjnej ocenie wadliwości i dowolności. Opinie te Sąd Rejonowy słusznie uznał za wyczerpujące, zrozumiałe, jasne oraz pełne. Zostały one sporządzone przez dwa niezależne od siebie zespoły biegłych, nieznające stron, nienastawione emocjonalnie do sprawy, posiadające wieloletnie doświadczenie w swoich dziedzinach. Uwzględniały skorelowaną ze sobą specjalistyczną wiedzę o rekonstrukcji wypadków drogowych oraz wiedzę z zakresu medycyny sądowej. Odpowiedzi na pytania postawione biegłym zostały udzielone nader obszernie oraz szczegółowo. Oceniając je przez pryzmat wymogów płynących z art. 7 kpk, Sąd Rejonowy słusznie nie dopatrywał się w toku rozumowania biegłych jakichkolwiek sprzeczności, czy też niejasności. Lakoniczne stwierdzenia oskarżycielki posiłkowej, w której próbuje negować ich wartość dowodową, wskazują, iż poprzestaje ona na samodzielnym wdawaniu się w spekulacje myślowe natury ściśle fachowej i to w dziedzinie, w której z natury rzeczy sądowi i stronom brakuje wiadomości specjalistycznych, w sposób nieuprawniony starając się także wywieść, że wnioski sformułowane przez biegłych są błędne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 04 lipca 2013 r., sygn. II AKA 214/13, LEX nr 1388785).

Biegli w sporządzonych przez siebie opiniach nie poprzestali na arbitralnym stwierdzeniu o możliwości przeprowadzenia badania i ich wyniku, lecz wskazali na szereg kryteriów, które doprowadziły ich do zajęcia takiego stanowiska. Dotyczy to w szczególności ustalenia, iż chociaż ze względu na zły stan ogumienia pojazd oskarżonego uzyskiwał większe opóźnienia hamowania niż w przypadku opon o prawidłowej rzeźbie bieżnika, to i tak w przypadku

poruszania się z dozwoloną prędkością kierowcy udałoby się zatrzymać samochód. Inaczej niż chce tego skarżący, brak jest podstaw, by kwestionować jej prawidłowość, a zatem i jej wnioski końcowe. Oskarżycielka posiłkowa w złożonej apelacji nie wskazała w zasadzie na żadne wady opinii związane z brakiem kwalifikacji biegłych, czy też uchybieniem związanym z jej sporządzeniem, a dotyczące np. braku odpowiedzi na zadane pytania, użycia niezrozumiałej lub nielogicznej argumentacji lub ewentualne sprzeczności pomiędzy wnioskami a przeprowadzonymi badaniami. Skarżąca wyłącznie na podstawie własnych obserwacji i przypuszczeń próbuje wyciągnąć wnioski, które próbuje przeforsować, nie legitymując się żadną wiedzą specjalistyczną w zakresie rekonstrukcji wypadków drogowych. Zdaniem Sądu Okręgowego, nie wykazała ona dlaczego Sąd I instancji, który oparł swoje rozstrzygnięcie i ustalenia na wnioskach w/w opinii, błędnie ustalił stan faktyczny.

Sąd Odwoławczy w pełni zgodził się również z wyeliminowaniem przez sąd Rejonowy z opisu czynu przypisanego oskarżonemu w wyroku, w stosunku do tego z aktu oskarżenia, zapisu odnośnie tego, iż J. O. nieprawidłowo obserwował drogę. Sąd meriti w sposób przekonujący i zgodny z art. 7 kpk wskazał, iż zważywszy na odległość z jakiej oskarżony rozpoczął hamowanie, tj. ok. 47 metrów, bo na takiej odległości biegłemu udało się ustalić ślady jego hamowania, wyklucza przypisanie mu nienależytego obserwowania drogi, a nadto pozwala ocenić zachowanie pokrzywdzonego w kategoriach przyczynienia się do zdarzenia. Konstatację tę podziela Sąd Odwoławczy, który nie dopatrywał się w toku rozumowania Sądu I instancji w tym względzie zarzucanej przez skarżącą dowolności.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wskazywana przez oskarżycielkę posiłkowa wada wzroku pokrzywdzonego paradoksalnie przemawia na korzyść oskarżonego, albowiem prowadzi bezpośrednio do wniosku, iż A. W. źle ocenił odległość zbliżającego się pojazdu i tym samym swoją zdolność przejścia przez jezdnię przed nadjechaniem samochodu oskarżonego, co koreluje z opiniami obu zespołów biegłych odnośnie przyczynienia się przez niego do przedmiotowego zdarzenia.

Bezzasadne było także zarzucanie przez oskarżycielkę posiłkową, iż Sąd Rejonowy w nieprawidłowy sposób ustalił sytuację rodzinną i materialną oskarżonego. Analiza akt przedmiotowej sprawy, gdzie znalazły się dokumenty takie jak: opis wyroku rozwodowego oskarżonego (zawierający kwoty alimentów na dwoje dzieci), zaświadczenia z jego pracy o osiąganym wynagrodzeniu oraz liczne harmonogramy spłat kredytów (w tym kredytu hipotecznego na dom), pozwoliła na stwierdzenie, iż Sąd Rejonowy dysponował dowodami, które w pełni pozwoliły na poczynienie pozbawionych „błędów braku” ustaleń faktycznych odnośnie jego sytuacji rodzinnej i materialnej.

Z przedstawionych wyżej względów, brak jest w niniejszej sprawie jakichkolwiek podstaw, aby stwierdzić w przedmiotowej sprawie obrazę art. 7 kpk, która miałaby wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do wyrażonego w ostatnim akapicie apelacji (k. 362) zarzutu skarżącej odnośnie domniemanej stronniczości sędziego, który wydał zaskarżony wyrok, podkreślenia wymaga, iż oskarżycielka posiłkowa w trakcie trwania niniejszego postępowania nie podniosła absolutnie żadnych zarzutów w tym względzie. Nie złożyła także stosowanego wniosku o wyłączenie. Pamiętać przy tym należy, iż zarzut polegający na twierdzeniu, iż w przedmiotowej sprawie mieliśmy do czynienia z orzekaniem przez osobę podlegającą wyłączeniu na wniosek (art. 41 § 1 kpk) może stanowić wyłącznie względną przesłankę odwoławczą. W orzecznictwie wskazuje się, iż skuteczne podniesienie w środku odwoławczym zarzutu obrazę przepisu art. 41 § 1 kpk, wchodzi w grę wówczas, gdy w sprawie orzekał sędzia, co do którego zapadło, wydane po myśli art. 42 § 4 kpk, orzeczenie o jego wyłączeniu, jak również w sytuacji, gdy w rozpoznaniu sprawy uczestniczył sędzia, co do którego zgłoszono wniosek o wyłączenie lub który sam z wnioskiem takim wystąpił, zaś wniosek ten nie został rozpoznany, a sędzia ten nie powstrzymał się od udziału w sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2007 r., sygn. IV KK 232/07, Legalis Numer 179977). Żadna z tych sytuacji nie miała miejsca w przedmiotowej sprawie.

Powyższe okoliczności powodują, iż w ocenie Sądu Okręgowego, samo wyrażenie przez stronę procesową poglądu odnośnie stronniczości sędziego dopiero na etapie postępowania apelacyjnego, umotywowane niezadowolaniem z treści zapadłego wyroku, to stanowczo za mało, aby uznać zasadność zarzutu odnośnie stronniczości sędziego.

Ustosunkowując się z kolei do twierdzenia apelującej odnośnie konieczności obecności prokurator Moniki Zimnoch w toku pierwszoinstancyjnego postępowania sądowego, podkreślenia wymaga, iż przepisy KPK (w szczególności art. 46 kpk) nie wprowadzają wymogu obecności na sali rozpraw prokuratora, który prowadził postępowanie przygotowawcze. Analiza akt przedmiotowej sprawy doprowadziła Sąd Odwoławczy do przekonania, iż urząd prokuratorski w przedmiotowej sprawie był należycie reprezentowany, a akt oskarżenia aktywnie popierany przez prokuratorów w osobie T. T. w dniu 24 sierpnia 2017 r. oraz M. S. (2) w dniu 7 września 2017 r. Oceniając zasadność tegoż zarzutu, dodać należy, iż Sąd Rejonowy kierował rozprawą w sposób dążący do poznania prawy materialnej, wypełniając wszystkie obowiązki nakreślone przez przepis art. 366 § 1 kpk, zaś oskarżycielka posiłkowa, z racji swojej roli procesowej i obecności na sali rozpraw w w/w dniach, miała uprawnienia zbliżone do oskarżyciela publicznego.

Skarżąca nie ma również racji podnosząc w złożonej apelacji zarzut błędu „dowolności” w ustaleniach faktycznych, poczynionych przez Sąd Rejonowy. W ocenie Sądu II instancji, ustalenia dokonane w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy są pozbawione jakiegokolwiek błędu, trafne, prawidłowe i mają pełne oparcie w wiarygodnym materiale dowodowym.

Jak niezwykle zwięźle i celnie orzekł Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 lipca 2015 r., sygn. II AKa 171/15 jeśli Sąd meriti nie naruszył żadnego z przepisów ze sfery gromadzenia i oceny dowodów, to brak jest podstaw do kwestionowania ustaleń faktycznych (Legalis Numer 1337292). Zarzut ten jest zatem kolejnym, chybionym.

Przechodząc do problematyki współmierności kary i środków karnych orzeczonych przez Sąd Rejonowy wobec oskarżonego J. O., za zasadne w pierwszej kolejności uznano odniesienie się do samego wymiaru kary, następnie, do możliwości warunkowego zawieszenia jej wykonania, zaś na zakończenie do kwestii środków karnych. Bezsprzecznie, wymiar kary jak i jej ewentualne warunkowe zawieszenie stanowią zagadnienia ściśle ze sobą związane, a rozstrzygnięcie o zasadności warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności stanowi integralną część orzeczenia o karze i w istotnym stopniu wpływa na drugoinstancyjną ocenę, czy orzeczona represja karna nosi cechy rażącej niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., sygn. II KK 131/13, LEX nr 1319254). Także z uwagi na ograniczenia płynące z art. 69 § 1 kk odnoszące się m.in. do samego wymiaru kary, jaka może w ogóle zostać warunkowo zawieszona, celowym było omówienie tych zagadnień we wskazanej kolejności.

Ustosunkowując się bezpośrednio do zarzutu wymierzenia przez Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim kary rażąco niewspółmiernej, wskazać należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego, ze szczegółowej analizy całokształtu materiału dowodowego wynika, iż w realiach niniejszej sprawy, kara 1 roku pozbawienia wolności nie nosi tej cechy.

Rażąca niewspółmierność kary jest uchybieniem, o którym można mówić jedynie wówczas, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych, wymierzonych za popełnione przestępstwo, nie odzwierciedla należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz nie zapewnia realizacji celów kary. Ponadto, orzeczona kara lub środek karny mogą być uznane za niewspółmierne, gdy nie uwzględniają w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnionego czynu, jak i osobowości sprawcy.

W przekonaniu Sądu Okręgowego, w pierwszoinstancyjnym wymiarze kary, wyższym o połowę od dolnej granicy zagrożenia ustawowego wyznaczonego przez przepis art. 177 § 2 kk, nie sposób stwierdzić niewspółmierności. Sąd Rejonowy wymierzając J. O. karę za czyn przypisany mu w zaskarżonym wyroku uwzględnił okoliczności zarówno te dla niego obciążające, jak i przemawiające na jego korzyść, o czym przekonuje zarówno sam wymiar orzeczonej sankcji, jak i treść pisemnych motywów wyroku. Jednocześnie Sąd nadał im właściwą rangę i znaczenie, słusznie wskazując w gronie okoliczności obciążających na stopień winy sprawcy, wynikający z braku poszanowania zasad ruchu drogowego (takie przekroczenie prędkości administracyjnie dopuszczalnej zawsze jest umyśle, zaś oskarżony miał obowiązek ustąpić pierwszeństwa pokrzywdzonemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych), wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu i jego tragiczne skutki w postaci śmierci pokrzywdzonego A. W.. Kwestia obiektywnej możliwości zatrzymania przez oskarżonego samochodu przed pieszym stanowi ogólny warunek przypisania skutku, a nie zaostrenia kary. W gronie okoliczności łagodzących Sąd Rejonowy trafnie wskazał dotychczasową niekaralność

oskarżonego, jego młody wiek, jak również bardzo ważne dla rozstrzygnięcia również w tej części – znaczne przyczynienie się pokrzywdzonego do skutków zdarzenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wprost wskazuje się, iż poważne następstwa czynu są tylko jednym z elementów podlegających ocenie z punktu widzenia szkodliwości społecznej czynu, ale nie jedynym czynnikiem wpływającym na tę ocenę. Przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości zachowania oskarżonego o czyn z art. 177 kk przeciwwagą dla ciężaru wywołanego skutku w postaci poważnych następstw wypadku jest zachowanie samego pokrzywdzonego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. V KK 119/17, Prok. i Pr. 2018 nr 2, poz. 5, Legalis Numer 1706605).

Należy zważyć bilans i kompilacja wszelkich powyższych okoliczności, słusznie doprowadziły Sąd Rejonowy do orzeczenia o karze w granicach zbliżonych do dolnego ustawowego zagrożenia z art. 177 § 2 kk.

Jednocześnie Sąd Odwoławczy nie podzielił poglądu skarżącej, sprowadzającego się do uznania, iż w przedmiotowej sprawie nie zachodzą absolutnie żadne przesłanki przemawiające za warunkowym zawieszeniem wykonania wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności i tylko bezwzględna kara związana z izolacją penitencjarną spełni cele prewencji ogólnej i szczególnej. Za przyjęciem pozytywnej prognozy kryminologicznej w przedmiotowej sprawie przemawiają przede wszystkim przesłanki takie jak: stosunkowo młody wiek oskarżonego, jego dotychczasowy sposób życia oraz niekaralność. Wskazać przy tym należy, iż w ocenie Sądu Okręgowego, fakt przekroczenia prędkości administracyjnie dopuszczalnej i spowodowanie w efekcie wypadku drogowego, w szczególności wobec przyczynienia się pokrzywdzonego, nie warunkuje konieczności izolacji więziennej oskarżonego, aby uświadomić mu naganność jego zachowania oraz zapobiec jego powrotowi do przestępstwa. Wystarczającym w tym względzie będzie bowiem całość represji karnej w postaci: kary 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, kary grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych orzeczonej na podstawie art. 71 § 1 kk, przy ustaleniu wysokości jednaj stawki na kwotę 30 zł oraz środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat. W ocenie Sądu Okręgowego, okres 2 (dwóch) lat próby pozwoli na pozbawioną wątpliwości weryfikację pozytywnej prognozy kryminologicznej, postawionej w stosunku do J. O., ukazując w pełni jej trafność.

Jako dodatkową dolegliwość, Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego, jak już podniesiono, na podstawie art. 71 § 1 kk w zw. z art. 4 § 1 kk karę grzywny wysokości 100 (stu) stawek dziennych, po ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych. Kara grzywny orzeczonej na tej podstawie jest ściśle związana z zastosowaniem środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, a funkcją tej grzywny jest urealnienie dolegliwości związanej z tym rozstrzygnięciem. Zdaniem Sądu II instancji także sama wysokość stawki dziennej orzeczonej przez Sąd meriti, uwzględnia wytyczne z art. 33 § 3 kw – dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

Przechodząc do kwestii środków karnych, z aprobatą Sądu II instancji spotkało się pierwszoinstancyjne orzeczenie o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat, albowiem w pełni wykluczy oskarżonego z grona kierowców. Biorąc pod uwagę, iż apelacja oskarżycielki posiłkowej nie odnosi się do kwestii środków karnych, za niecelowe uznano szersze omawianie tej kwestii.

Z powyższych względów, nie dostrzegając podstaw do ingerencji w zaskarżony wyrok i nie stwierdzając zaistnienia którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych w art. 439 § 1-11 kpk, podlegających rozważeniu niezależnie od granic zaskarżenia, jak również rażącej niesprawiedliwości orzeczenia (art. 440 kpk), Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Rozstrzygnięcie o zwolnieniu oskarżycielki posiłkowej z kosztów sądowych za II instancję uzasadnia przepis art. 624 kpk.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.